

Janusz Konieczny

*Zarys dziejów
Liceum Ogólnokształcącego
w Rymanowie*

Rymanów 2008

Wstęp

Oddając do rąk czytelników Zarys Dziejów Liceum Ogólnokształcącego w Rymanowie autor zdaje sobie sprawę, że przedstawiona historia szkół nie jest pełna. Fakt ten w dużej mierze wynika z braku źródeł, które w części w nieznanych okolicznościach uległy zniszczeniu.

Podstawowymi źródłami wykorzystanymi przez autora były protokoły z posiedzeń Rady Pedagogicznej, luźne zapiski byłego dyrektora mgr Józefa Sołtysika oraz wiedza posiadana przez piszącego, jako że przez kilka lat był dyrektorem Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Liceum Ogólnokształcącego w Rymanowie.

Do chwili obecnej nie zachowała się znaczna część dzienników lekcyjnych a chcąc odtworzyć wykazy absolwentów z pierwszych lat istnienia Liceum korzystano z przygotowanych w 1985 roku notatek na okoliczność obchodów 40 - lecia powstania Miejskiego Koedukacyjnego Gimnazjum i Liceum w Rymanowie. Notatki te w znacznej części wykonała Helena Sołtysik, długoletnia sekretarka szkoły.

Mimo tych trudności posiadane informacje pozwoliły na wykonanie niniejszego opracowania. Gorące słowa podziękowania autor kieruje do osób, które w znacznym stopniu przyczyniły się do jego powstania, a mianowicie:

do mgr Elżbiety Nadziakiewicz dyrektora Liceum Ogólnokształcącego, mgr Jolanty Konieczny, która opracowała wykaz klas maturalnych, kompletowała zdjęcia a w końcowym efekcie wykonała wiele prac technicznych, Zofii Litarowicz za pomoc przy pozyskaniu wielu danych nauczycieli uczących w Liceum, dr Beacie Suwale – Szczechowskiej za pomoc przy kompletowaniu fotografii, mgr Arkadiuszowi Habratowi, Maciejowi Szot za wykonanie fotokopii oraz skanowanie fotografii i dokumentów a także mgr Dominice Górze – Rygiel za kompletowanie zdjęć oraz częściową korektę opracowania.

Bardzo ważną sprawą było pokrycie kosztów wydania drukiem napisanego zarysu monografii. Wszystkim instytucjom i ludziom życzliwym szkole autor serdecznie dziękuje wyrażając przekonanie, że to skromne opracowanie będzie w przyszłości uzupełniane.

Autor przeprasza te osoby, które być może nie zostały należycie docenione względnie nazwiska ich pominięto.

Autor.

Powstanie szkoły i pierwsze lata jej istnienia

1945 – 1952

Po zakończeniu II wojny światowej w Polsce mieszkało 24 miliony ludzi w tym przypuszczalnie 3 miliony było analfabetami. W województwie rzeszowskim według danych ówczesnego Ministerstwa Oświaty żyło 150 tysięcy analfabetów. W szacunku tym nie uwzględniono znacznej migracji na Ziemię Zachodnie.

W tej kwestii historia powtórzyła się, ponieważ Polska Ludowa podobnie jak II Rzeczypospolita miała do rozwiązania ten sam problem – opracować system kształcenia podstawowego. II Rzeczypospolita na samym początku też stawiała sobie ten cel – mieć obywateli bardziej świątłych.

W listopadzie 1944 roku burmistrzem Rymanowa był Stefan Szudziński i to zapewne wówczas, w tym niełatwym dla Polski i miasta czasie, zrodziła się myśl utworzenia w Rymanowie szkoły średniej.

O tym, że czasy były trudne, niech świadczy fakt, że gmina nie posiadała żadnych środków żywnościowych, by zaopatrzyć w nie nauczycieli. Dotyczyło to podstawowych artykułów jak mąka, ziemniaki i mleko. Aby nauczyciele mogli otrzymywać przydział tzw.: mleka pełnego, musieli w tym celu składać podania do Starostwa w Sanoku. Podobne kłopoty związane były z zaopatrzeniem nauczycieli w opał. Sprawami socjalnymi zajmowało się m.in. Ognisko Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Związek Nauczycielstwa Polskiego reaktywował swoją działalność w listopadzie 1944 roku. Podstawową komórką wówczas było tzw.: „Ognisko”. W składzie Zarządu Ogniska znaleźli się doświadczeni nauczyciele z okresu przedwojennego oraz z tajnego nauczania.

Pierwszym prezesem Ogniska był Władysław Moryl (kierownik szkoły w Ładzinie), jego zastępcą był Jan Cała (kierownik szkoły w Rymanowie), sekretarzem Józef Penar (nauczyciel z Klimkówki), a skarbnikiem- Kazimierz Dobrowolski (nauczyciel z Milczy). Do Ogniska należało wówczas 43 osoby.

W takiej oto sytuacji podjęto inicjatywę, której celem było utworzenie w miasteczku szkoły średniej.

Wśród osób, które realizowały wytyczony cel, byli m.in.: Aniela Wais – kierowniczką 7 – mio klasowej Publicznej Szkoły Powszechnej Żeńskiej, Jan Cała – kierownik 7 - mio klasowej Publicznej Szkoły Powszechnej Męskiej, Jan Bolanowski i Wiktor Niemczyk – rolnicy oraz Aleksander Kołek – lekarz i Jan Kukła – geodeta.

Osoby te potrafiły swoim zaangażowaniem, wręcz pasją zainteresować nie tylko miejscowe władze, lecz także szerokie rzesze społeczeństwa. Pamiętano tu o podobnej próbie utworzenia Gimnazjum podjętej przed 1939 rokiem która nie spotkała się z życzliwością i poparciem.

Kształcenie miejscowej młodzieży na poziomie średnim z racji utrudnienia w dojazdach zarówno do Sanoka, jak i do Krosna było uciążliwe i kosztowne. Ponadto, z uwagi na ograniczoną liczbę miejsc, nie wszyscy chętni do nauki mogli się kształcić.

Miejskie Koedukacyjne Gimnazjum i Liceum w Rymanowie utworzono na bazie budynku szkół powszechnych, co spowodowało pewne utrudnienia lokalowe.

Pierwszym dyrektorem szkoły został Paweł Dębiec urodzony 24 stycznia 1912 roku w Rymanowie i tu zamieszkały. Ukończył wydziały prawa i matematyczno – przyrodniczy Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Naukę w miejskim gimnazjum w Rymanowie rozpoczęto 10 września 1945 roku.

Kadrę nauczycielską tworzyli wówczas:

- Helena Gross, urodzona 22 września 1884 roku w Jordanowie k/Nowego Targu zamieszkała w Rymanowie Zdroju. Ukończyła Lwowską Szkołę Techniczną. W roku szkolnym 1945-1946 Helena Gross uczyła języka angielskiego, zajęć praktycznych i rysunku.

- Kazimierz Kaczmarczyk-urodzony 3 listopada 1913 roku w Rymanowie, zamieszkały w Rymanowie Zdroju. Ukończył Seminarium Nauczycielskie i kursy W-F dla niewykwalifikowanych nauczycieli szkół średnich w Wejcherowie i Ustce, a także 3 kursy narciarskie dla nauczycieli szkół średnich i kurs W-F na AWF w Warszawie. Kazimierz Kaczmarczyk uczył gimnastyki.

- mgr Helena Kosonocka - urodzona 18 marca 1904 roku w Roźniatowie k/Doliny. zamieszkała w Rymanowie. Ukończyła wydział humanistyczny UJK we Lwowie. Uczyła historii i geografii.

- Maria Łuszczuk – Kaczmarczyk-urodzona 4 lipca 1914 roku w Zamku k/Rawy Ruskiej, zamieszkała w Rymanowie. Ukończyła Akademię Medyczo – Weterynaryjną we Lwowie. Uczyła matematyki, biologii i gimnastyki.

- mgr Stanisława Pieczonka - urodzona 3 kwietnia 1895 roku w Rymanowie, zamieszkała w Rymanowie. Ukończyła wydział humanistyczny UJK we Lwowie uzyskując dyplom mgr filozofii. Jej specjalnością była historia i łacina, lecz uczyła także matematyki. Była osobą wszechstronnie utalentowaną.

- ks. mgr Mieczysław Materniak - urodzony 1 stycznia 1913 roku w Rymanowie zamieszkały w Rymanowie. Ukończył wydział teologiczny UJK we Lwowie, uzyskując tytuł magistra teologii. Uczył religii i łaciny.

- mgr Janina Rossowska - urodzona 14 maja 1905 roku w Kamionce Strumiłowej. Ukończyła wydział humanistyczny UJK we Lwowie, otrzymując tytuł magistra filozofii – specjalność język polski. Uczyła tegoż przedmiotu.

- Helena Sołtysik urodzona 6 stycznia 1926 roku w Rymanowie, zamieszkała w Rymanowie. Ukończyła Kupieckie Gimnazjum w Sanoku, a egzamin dojrzałości zdała w Rymanowie. Ponadto ukończyła Centralny Kurs Komendantów Hufców Szkolnych w Lublińcu. Przez wiele lat pełniła funkcję sekretarki w Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącym oraz Zespole Szkół Ogólnokształcących.

Ponadto w latach czterdziestych w szkole pracowali:

- mgr Helena Chorbkowska urodzona 20 czerwca 1912 roku w Laskowicach zamieszkała w Rymanowie przy ul. Jasnej 4. Uczyła historii, języka francuskiego i angielskiego oraz geografii.

- mgr Bronisława Nowicka urodzona 26 października 1908 roku w Rymanowie. Uczyła języka polskiego i niemieckiego.

- Regina Jankowska - urodzona 2 lutego 1919 roku w Dubnie na Wołyniu, zamieszkała w Rymanowie Zdroju.

- mgr Adam Kantorek - urodzony 3 kwietnia 1907 roku w Ożydowie. W czasie okupacji był dyrektorem Szkoły Handlowej w Radziechowie oraz tamże przewodniczącym Zarządu Spółek Rolniczo – Handlowych. Uczestniczył w tajnym nauczaniu w Radziechowie, gdzie pełnił funkcję członka Powiatowej Komisji Egzaminacyjnej. Ukończył UJK we Lwowie na wydziale matematyczno – przyrodniczym, uzyskując tytuł magistra matematyki. Ponadto był absolwentem Wyższej Szkoły Handlu Zagranicznego we Lwowie. Mgr Adam Kantorek był człowiekiem ogólnie szanowanym o ogromnym zasobie wiedzy i dużym doświadczeniu życiowym. Zasłużył się w sposób szczególny dla rozwoju rymanowskiej szkoły.

- Jan Cała - urodzony 30 listopada 1902 roku, Stanisław Skoczyński, Zdzisława Penar, Tadeusz Rajnik , Janina Słowik, mgr Władysław Sołtysik, mgr Joanna Hanus, Adam Kozłowski, a także:

- Helena Sołtysik - urodzona 26 maja 1922 roku w Rymanowie. Uczyła biologii i geografii.

- Helena Skrobacz - urodzona 1 stycznia 1926 roku w Krzemienicy pow. Łańcut. Ukończyła PWSP w Krakowie. Uczyla języka polskiego.

Wśród pracowników obsługi byli m.in. Michalina Prorok ur. w Zameczku k/Bączacza, Maria Błońska, Józefa Błońska i Anna Dancewicz.

Jak łatwo zauważyć, większość kadry nauczycielskiej rymanowskiej szkoły ukończyła uczelnie lwowskie w tym przede wszystkim UJK. Były to dla oświaty trudne czasy. W niektórych kronikach czytamy, że nauczyciele w wielu szkołach pracowali, nie pobierając wynagrodzenia nawet przez kilka miesięcy.

W roku szkolnym 1948 – 1949 wychowawcami poszczególnych klas byli: VIII – Maria Łuszczak, IX – mgr Henryka Kosonocka, IXa – mgr Helena Chorbkowska, X – ks. mgr Mieczysław Materniak, XI – Kazimierz Kaczmarczyk. Spośród 217 uczniów (115 dziewcząt, 102 chłopców) 89 mieszkało w Rymanowie (miejscowi), a 17 na stancjach. Pozostali to uczniowie dochodzący z okolicznych miejscowości. Przewodniczącym Komitetu Rodzicielskiego w owym czasie był Piotr Szul.

W dniu 13 stycznia 1949r. odbyła się konferencja Rady Pedagogicznej poświęcona omówieniu wizytacji szkoły przeprowadzonej przez wizytatora Józefa Kluza. Na terenie szkoły prężnie działał Związek Młodzieży Polskiej, do którego należeli uczniowie zorganizowani w pięciu gminach klasowych. Pracował sklepik szkolny i koło sportowe. Z uwagi na brak statutu słabą działalność przejawiał samorząd szkolny. Wizytator wydał szereg zaleceń, m.in. o nasileniu współpracy z kołem rodzicielskim. Nakazał by, do liceum w pierwszej kolejności były przyjmowane dzieci chłopów i rolników.

Biblioteka szkolna mimo zabiegów mgr Bronisławy Nowickiej nie posiadała jeszcze własnego pomieszczenia. Nie było także szatni ani żadnych wieszaków na ubrania oraz mocno odczuwano brak podstawowego sprzętu do uprawiania sportu i prowadzenia lekcji wychowania fizycznego. Z wyników klasyfikacji za I okres roku szkolnego 1948 – 1949 widać, że wielu uczniów otrzymało oceny niedostateczne. Mówił o tym podczas konferencji klasyfikacyjnej dyrektor mgr Adam Kantorek, który tę funkcję objął po Pawle Dębcu.

Doszukiwał się przyczyn takiego stanu rzeczy zarówno „w lenistwie uczniów, jak też w niewyczerpywaniu wszystkich środków przez nauczycieli”. Najgorzej przedstawiała się sytuacja w ocenach z języka francuskiego i angielskiego, matematyki i geografii. Młodzież licealna pochodziła przede wszystkim z rodzin robotniczo – chłopskich.

W roku szkolnym 1949-1950 do szkoły uczęszczało 225 uczniów. W dniu 10 czerwca 1950 roku powołano Komisję Społeczno – Pedagogiczną w składzie: Adam Kantorek – dyr. szkoły, Aniela Waisówna – delegat Miejskiej Rady Narodowej, Kazimierz Kaczmarczyk – przedstawiciel Rady Pedagogicznej, Mieczysław Rajchel – delegat Powiatowej Rady Związków Zawodowych i Józef Rygiel – delegat „Samopomocy Chłopskiej”. Podczas tej konferencji Rada Pedagogiczna podjęła decyzję na mocy której skierowała część młodzieży z klas dziewiątych i dziesiątych do liceów zawodowych. Tak do liceum pedagogicznego skierowano 18 uczniów, do liceum tkackiego - 8 i do liceum technicznego - 6.

W dniu 1 września 1950 roku w obradach konferencji Rady Pedagogicznej uczestniczył oprócz nauczycieli reprezentant Związku Młodzieży Polskiej, uczeń Jan Materniak. Młodzież szkolna należąca do ZMP brała udział w akcji zbioru ziemniaków w PGR Odrzechowa i Sp-ni Produkcyjnej w Sanoczku.

Z protokołu sporządzonego z przebiegu w/w konferencji dowiadujemy się, że w poszczególnych klasach (nie wszystkich) wybrano samorządy klasowe. W klasie 8b: Jan Ziajka – wójt, Czesław Królicki – sekretarz, Jan Wołczański – skarbnik oraz Władysława Gubała, Jadwiga Penar i Ryszard Rusiewicz – ławnicy. W klasie 9a: Danuta Kosonocka – wójt, Maria Paczkowska – sekretarz, Maria Hićkiewicz - skarbnik, a także Anna Karula i Zofia Przybylska – ławnicy. W klasie 9b: Antoni Mika – wójt, Eugeniusz Zychowicz – z-pca

wójta, Ryszard Sołtysik – skarbnik. Funkcje ławników powierzono Bolesławowi Zubikowi, Bogdanowi Galantowi i Janowi Lorencowi.

Uczniowie klas licealnych jako drużynowi i zastępowi organizowali i prowadzili harcerstwo w szkole podstawowej a także przygotowali i uczestniczyli w imprezach okolicznościowych w Rymanowie, Króliku Polskim i Jaśliskach.

Pragnąc podnieść poziom wiedzy u części uczniów działacze ZMP zakładali kółka samokształceniowe. Szczególne osiągnięcia w działalności społecznej na rzecz szkoły i środowiska zanotowali w owym czasie: Jan Materniak, Jan Chowaniec, Henryk Reiss i Elżbieta Szpitalak.

Krytycznie do działalności szkolnego koła ZMP ustosunkowała się podczas posiedzenia Rady Pedagogicznej wspomniana już uczennica Elżbieta Szpitalak. Stwierdziła mianowicie, że *„z szeregów ZMP w szkole należałoby usunąć 90% młodzieży. Taki stan jest wynikiem nieprzemysłanego polecenia upowszechniania organizacji ZMP-owskiej i zwiększenia jej szeregów bez oglądania na jakość zespołu”*. Były to, jak na owe czasy, odważne i mocne słowa jednocześnie nie pozbawione słuszności. W odpowiedzi na to dyrektor A. Kantorek powiedział, że *„gdy chodzi o stosunek nauczycieli do ZMP i odwrotnie, to ZMP musi wreszcie zrozumieć, że nauczyciel to człowiek, który pracuje ponad siły i młodzież swym roztrzepaniem i nieodpowiednim zachowaniem nie powinna utrudniać mu pracy”*. Z wypowiedzi tych może wynikać, że na terenie szkoły istniał niewielki konflikt między Radą Pedagogiczną a szkolnym kołem ZMP. W roku szkolnym 1951-1952 w siedmiu oddziałach uczyło się 249 uczniów a kadre pedagogiczną stanowili : A. Kantorek, H. Gruszecka, H. Chorbkowska, T. Rajnik, H. Skrobacz, J. Hanus, H. Sołtysik, W. Sołtysik, J. Sołtysik, B. Nowicka, J. Słowik, ks. M. Materniak, Jorkasz i M. i K. Kaczmarczykowie. Wśród nauczycieli wymienione jest nazwisko mgr Józefa Sołtysika późniejszego wieloletniego dyrektora tej szkoły. Urodzony 16 grudnia 1921 roku w Rymanowie i tu zamieszkały. Był absolwentem wychowania fizycznego przy Akademii Lekarskiej we Wrocławiu. Od 15 stycznia 1951 roku wprowadzono popołudniowe dyżury nauczycieli w szkole pragnąc w ten sposób ułatwić uczniom odrabianie zadanych prac domowych. Na kolejną konferencję Rady Pedagogicznej przybył wizytator z Kuratorium, który ocenił pozytywnie pracę szkoły i organizacji młodzieżowych. Uczestniczący w posiedzeniu przedstawiciel Koła Rodzicielskiego, Władysław Hićkiewicz apelował o pomoc w nauce dla słabszych uczniów. Z ramienia Związku Nauczycielstwa Polskiego w konferencji uczestniczył niejaki Czajkowski. Uchwałą Rady Pedagogicznej Szkoły Ogólnokształcącej Stopnia Licealnego w Rymanowie z dnia 10 maja 1951 roku do egzaminu dojrzałości dopuszczono 71 uczniów. W owym czasie kadre nauczycielską stanowili: Adam Kantorek, Bronisława Nowicka, ks. Mieczysław Materniak, Józef Sołtysik, Joanna Hanus, Helena Chorbkowska, Tadeusz Rajnik, Maria i Kazimierz Kaczmarczykowie, Helena Sołtysik, Władysław Sołtysik i Janina Słowik. W dniu 15 czerwca 1951 r. Rada Pedagogiczna, oceniając uzyskane wyniki w nauce i pracach społecznych, przodownikami nauki i pracy uznała Jana Chowańca, Jana Gackowskiego i Dominika Skoczyńskiego. Od 1 września 1951 roku pracę w szkole rozpoczęła Helena Skrobacz. Uczyła języka polskiego, wychowania fizycznego i przysposobienia sportowego, a ponadto pełniła opiekę nad szkolnymi kółkami artystycznymi i świetlicą. Bronisława Nowicka uczyła języka polskiego, łaciny oraz wiedzy o Polsce i świecie współczesnym oraz opiekowała się biblioteką, Joanna Hanus uczyła historii i łaciny, Tadeusz Rajnik uczył matematyki, fizyki, logiki i prowadził chór, Helena Sołtysik uczyła biologii i geografii, Józef Sołtysik uczył wychowania fizycznego i PO, Władysław Sołtysik uczył chemii, fizyki i astronomii, Janina Słowik uczyła języka rosyjskiego, ks. Mieczysław Materniak uczył religii a dyr. Adam Kantorek matematyki.

Podczas wspólnego posiedzenia Rad Pedagogicznych Państwowej Szkoły Ogólnokształcącej Stopnia Licealnego oraz szkół podstawowych żeńskiej i męskiej w dniu 26

lutego 1952 roku Tadeusz Rajnik wygłosił referat dotyczący projektu Konstytucji PRL. Maria Gruszecka zapoznała zebranych z wytycznymi nakreślonymi przez inspektora Franciszka Gunię z Sanoka, a przewodniczący szkolnego koła ZMP Bogdan Galant przedstawił harmonogram dyskusji nad projektem Konstytucji w poszczególnych klasach.

Dyrektor mgr Adam Kantorek w sierpniu 1952 roku na mocy niespodziewanej decyzji Kuratorium Oświaty w Rzeszowie został przeniesiony do pracy w Stalowej Woli, a jego miejsce od 1 września 1952 r. zajął Stanisław Czaplński.

Liceum w latach 1952 – 1991

Nowy dyrektor był nauczycielem matematyki. W okresie tym z uwagi na niż demograficzny nastąpił znaczny spadek uczniów w Liceum. Istniała obawa, że zostanie ono zlikwidowane. Na szczęście do tak drastycznych posunięć nie doszło i w połowie lat 60 – tych nabór do szkoły znacznie wzrósł.

W roku szkolnym 1953 – 1954 pracę w Liceum rozpoczęli: J. Bosak, mgr Ryszard Kurowski i mgr Tadeusz Wajler. Na początku następnego roku szkolnego nastąpiło pierwsze połączenie szkół podstawowych męskiej i żeńskiej ze szkołą licealną. Funkcję dyrektora nad Szkołą Podstawową i Liceum Ogólnokształcącym objął Stanisław Czapliński, a jego zastępcą do spraw szkoły podstawowej został Kazimierz Dobrowolski. Grono pedagogiczne Liceum stanowili: Stanisław Czapliński, Joanna Hanus, Stanisław Furtek, Ryszard Kurowski, Krystyna Słowik, Helena Sołtysik, Józef Sołtysik, Stanisław Szczupak, Tadeusz Wajler, Bronisława Nowicka, Helena Chorbkowska, J. Zima, Z. Leń, M. Szulcerowa i ks. M. Materniak.

Od 1 września 1955r. nowym dyrektorem szkół mianowano mgr Antoniego Michalika pracującego wcześniej w LO w Bieczu. W Rymanowie przebywał do 1961 roku i odszedł do pracy w Ciężkowicach k/Tarnowa.

Zastępcą Antoniego Michalika była mgr Wanda Wajler z domu Maciejczyk, nauczycielka historii z Lubaczowa.

Polski październik 1956 roku miał swoje odbicie także w szkole rymanowskiej. Jak wynika z protokołu sporządzonego podczas posiedzenia Rady Pedagogicznej w dniu 27 października 1956r. jeden z nauczycieli zreferował zajście w klasie 8 – mej dzień wcześniej. *„Młodzież po skończonych lekcjach wyszła z klasy, a następnie wróciła i odmówiła modlitwę w jego obecności”*. Inne nauczycielki zabierając głos oświadczyły, że *„w ich klasach dzieci modlą się i to nie przed nauką, ale przed każdą lekcją, robią to ceremonialne i wyzywająco”*. Młodzież rozpoczęła wieszanie krzyży w klasach, a także domagała się nauczania religii zamiast języka rosyjskiego. Rada Pedagogiczna postanowiła *„nie zadrażniać sytuacji, nie przeszkadzać w modlitwie, nie zwracać uwagi na wieszanie krzyży a przed wszystkim nie dawać się sprowokować”*.

Szczepem „Walter” Związku Harcerstwa Polskiego zarówno w szkole podstawowej jak też na szczeblu licealnym po zakończeniu służby wojskowej opiekował się nadal Zdzisław Niedzielski.

Powizytacyjna konferencja Rady Pedagogicznej z udziałem wizytatora Barbary Wydry odbyła się 1 marca 1957 roku. Stwierdzono wówczas, że szkoła posiada idealne warunki lokalowe na pracownie i gabinety, za mało jest natomiast pomocy naukowych, na co wpływ miały ograniczone możliwości finansowe.

W latach 1955 – 57 szczególnie odczuwano brak współpracy szkoły z rodzicami, co miało niekorzystne odbicie w procesie wychowania młodzieży oraz rozwoju bazy dydaktycznej szkoły.

W roku szkolnym 1959 – 60 pracę w rymanowskim liceum rozpoczęli Elwira Muszyńska (uczyła języka rosyjskiego) oraz mgr Zofia Haliniak (uczyła matematyki i fizyki).

Do ZHP na terenie szkoły należało ok. 180 uczennic i uczniów. Pracowali w trzech drużynach harcerskich i czterech zuchowych. Harcerze zorganizowali pracownię fotograficzną, kino harcerskie i kącik techniczny. Przy drużynie starszoharcerskiej zorganizowano kurs dla krótkofalowców. Wzięło w nim udział 20 harcerzy, a jego koszty zostały pokryte z tzw. : funduszu harcerskiego.

W dniach 27 – 29 maja 1961 roku odbył się w Rzeszowie Zlot Chorągwi ZHP. Z rymanowskiego liceum wyjechało na zlot 44 harcerki i harcerzy. W tym samym roku

Szczep „Walter” wspólnie z Komendą Hufca w Sanoku zorganizowali w okolicach Szczecina obóz harcerski, w którym udział wzięło 45 osób z miejscowego Liceum. Szczep posiadał własny sztandar oraz harcówkę.

W sierpniu 1961 roku ze stanowiska dyrektora odszedł Antoni Michalik, a na jego miejsce Kurator powołał mgr Joannę Hanus, długoletnią nauczycielkę tej szkoły. Nadal aktywnie działały drużyny harcerskie, a w nagrodę za wzorową pracę podczas wakacji 1962 roku 30 – to osobowa grupa harcerzy z Rymanowa reprezentowała województwo rzeszowskie na międzynarodowym obozie w Cieplicach. W 1962 roku biblioteka szkolna liczyła 5912 egzemplarzy.

Jak wynika z danych zawartych w protokołach z posiedzeń Rady Pedagogicznej, w szkole dokonywano częstych wizytacji, a jedna z nich odbyła się w styczniu 1963 roku. Szkołę wizytował wówczas starszy wizytator Stanisław Kuzdrasz i inspektor oświaty Borczyk.

W okresie tym szkoła miała dwa zakłady patronackie tj.: Zakład Bryndzarsko – Mleczarski i Gminną Spółdzielnię „Samopomoc Chłopska”, a uczyli w niej: Joanna Hanus, Józef Sołtysik, Wanda Wajler, Tadeusz Wajler, Helena Tatar, Zofia Haliniak, Barbara Szelesty, Jan Wołczański, Józef Jankowski, Elwira Muszyńska i Genowefa Kijowska. Po odejściu z pracy w szkole rymanowskiej Zdzisława Niedzielskiego opiekę nad ZHP przejęła Helena Gładysiewicz, nauczycielka w szkole podstawowej, a opiekunką ZMS była Zofia Haliniak. Do organizacji tej w 1963 roku należało 86 uczniów.

Od 15 sierpnia 1963 roku na dyrektora szkół powołano mgr. Józefa Sołtysika. W pierwszej konferencji Rady Pedagogicznej pod jego przewodnictwem wzięli udział: Genowefa Kijowska, Zofia Haliniak, Elwira Muszyńska, Barbara Szelesty, Ludmiła Półchłopek, Helena Tatar, Józef Jankowski, Jan Wołczański, Kazimierz Tomkiewicz, Zbigniew Kuzian, Zbigniew Wolf i Zbigniew Longawa. Oprócz nich w konferencji uczestniczyli: przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej – Jan Puchalski oraz Henryk Reiss. Rada Pedagogiczna formalnie połączonych od 1 września 1963 roku szkół złożona była z 25 osób. Połączenie to nastąpiło na wniosek miejscowych władz w wyniku dokonanej analizy pracy szkoły podstawowej i liceum. Szczególnie na szczeblu licealnym w ostatnich latach dochodziło do wielu zadrażnień wśród nauczycieli, co także przyspieszyło podjęcie tej decyzji.

Podobne próby były już czynione wcześniej, lecz wówczas nie doszło do pełnej integracji. Od 1 stycznia 1964 r. szkoła pod względem finansowym była obsługiwana przez Wydział Oświaty w Sanoku.

W listopadzie 1963 roku pracę w liceum w charakterze nauczyciela chemii i języka niemieckiego rozpoczęła mgr Krystyna Li – Mazurkiewicz. Przedmiotów tych uczył dotychczas Józef Jankowski doktor farmacji.

W latach 60 – tych w szkole pracował felczer, lekarz dentysta i higienistka. Istniały dwa oddzielne gabinety lekarskie bardzo dobrze wyposażone w sprzęt i środki lecznicze przez miejscowy ośrodek zdrowia, a także zakupione za fundusze szkolne i komitetu rodzicielskiego.

W roku 1964 w budynku szkolnym prowadzono prace remontowe. Wykonawcą była Spółdzielnia Pracy „Łąd” w Rymanowie. Prawdopodobnie wskutek nieuwagi robotników zaprószone ogień na drugim piętrze i, jak zwykle bywa, iskra była przyczyną pożaru, w wyniku którego spłonął dach oraz uszkodzone zostały sufity w klasach. Remont budynku trwał do maja 1965 roku. Wykonano nowy dach oraz renowację elewacji. Przy okazji zostały usunięte wszelkie ślady zniszczeń powstałych podczas działań wojennych. Kształtu starego dachu nie odtworzono.

W roku szkolnym 1965 – 66 w szkole pracowało wiele organizacji i tak: opiekę nad Samorządem Uczniowskim pełnił Józef Sołtysik, nad ZMS Zofia Haliniak i Genowefa

Kijowska, nad ZHP Helena Gładysiewicz i Maria Dobrowolska, pracą LOK opiekował się Kazimierz Tomkiewicz, PCK Krystyna Li, SKPZR Elwira Muszyńska, PTTK - Kazimierz Tomkiewicz i Jan Wołczański, SKS Jan Wołczański i biblioteką Zofia Haliniak. W okresie, o którym mowa uczniowie liceum zobowiązani byli do noszenia mundurków szkolnych, czapek oraz tarcz. Za łamanie tego przepisu uczniowie byli karani dyscyplinarnie.

Oprócz działalności statutowej młodzież zrzeszona w ZHP systematycznie co roku otaczała opieką groby żołnierzy polskich, w tym szczególnie Stanisława Mitkowskiego, oraz radzieckich znajdujących się na oddzielnym cmentarzu.

Opiekunką ZHP była nadal Helena Gładysiewicz, ponieważ przez wiele lat żaden z nauczycieli liceum nie podjął się tego zadania.

W 1966 roku wiele pracy włożono w przygotowanie i przebieg obchodów 1000 lecia Państwa Polskiego.

W styczniu tego roku szkołę wizytował zastępca inspektora szkolnego z Sanoka mgr Benedykt Gajewski, który pozytywnie ocenił pracę obu szkół.

W tym czasie pracowało 26 nauczycieli, sekretarka, księgowa (Zofia Jaworska), dwie sprzątaczkę i jeden palacz. W klasach I – VII naukę pobierało 509 uczniów, a w klasach VIII – XI – 218 uczniów.

Jak wynika z protokołu z 7 lutego 1966 roku problemem obu szkół stała się niewystarczająca ilość sal lekcyjnych. W celu poprawy tej sytuacji planowano rozbudowę szkoły.

Przez pewien krótki okres czasu po odejściu do pracy w Rzeszowie Zbigniewa Wolfa historii uczył mgr Zygmunt Schmidt (nauczyciel LO męskiego w Sanoku zam. w Besku), natomiast od 1 września 1977 roku została przyjęta do pracy w charakterze nauczyciela historii mgr Elżbieta Kuźniar, a nauczycielką W- F i opiekunką ZHP została Jadwiga Wiśniewska.

Ważną sprawą, która została podjęta przez szkołę w 1966 roku, była budowa sali gimnastycznej. Komitet Rodzicielski pokrył koszty opracowania dokumentacji techniczno – kosztorysowej, rodzice zadeklarowali wpłacić kwotę 100 tysięcy złotych, a nauczyciele 2100 złotych. Młodzież z przeprowadzonej na ten cel zbiórki makulatury uzyskała prawie 9 tysięcy złotych. Ponadto nauczyciele i młodzież wykonali wiele prac porządkowych na placu przeznaczonym pod budowę.

Od 1 września 1967 roku pracę w szkole rozpoczął także mgr Michał Jędras – nauczyciel języka polskiego.

W 1968 roku w szkole pracowali lekarze Czesław Pniak i Tadeusz Ziajka. Badania profilaktyczne w szkolnym gabinecie wykonywał Czesław Pniak, wybitny lekarz i działacz społeczny. To m.in. dzięki niemu powstał obiekt obecnej Rejonowej Przychodni Zdrowia w Rymanowie.

W związku z wprowadzeniem 8 – mio klasowej szkoły podstawowej na szczeblu licealnym powstały klasy I – IV w miejsce VIII- XI..

Podczas ferii zimowych młodzież licealna mogła korzystać z zajęć świetlicowych. Miała do dyspozycji radio, telewizor, szachy, warcaby, codzienną prasę i stół do tenisa stołowego.

Efektom wspomnianej wyżej reformy szkolnictwa podstawowego jest fakt, iż w 1970 roku licea nie przeprowadziły egzaminu dojrzałości.

Drużynami ZHP po Jadwidze Wiśniewskiej opiekowała się Elżbieta Kuźniar – Sołtysik. Uczniowie chcący korzystać z tzw.: dożywiania (1/4 litra mleka) opłacali 10 złotych tygodniowo. O tym, że szkoła do świadczenia tego rodzaju usługi nie była dostatecznie przygotowana, niech świadczy fakt, że uczniowie pragnący napić się mleka, musieli przynosić własne kubki.

Rymanowskie liceum w latach 60 – tych miało szereg osiągnięć w dziedzinie sportu. Dobrym przykładem w tym względzie jest zdobycie przez Wandę Radwańską, Lucynę Nycz i Marię Grysztar pierwszego miejsca w woj. rzeszowskim w Walterowskich Biegach Przełajowych. Uczestniczyły one w centralnych zawodach w Krynicy (12 – 18.02.1964r.), zajmując tam czwarte miejsce.

W okresie tym obowiązywało zarządzenie dyrekcji szkoły, na mocy którego w okresie zimowym młodzież mogła przebywać w miejscach publicznych do godziny 20 – tej, a od 1 maja do 31 sierpnia do godziny 21.

13 czerwca 1964 roku w Spółdzielczym Domu Kultury w Rymanowie młodzież licealna wysłuchała odczytu Jana Winiarskiego pt. „*Najnowsze osiągnięcia w opanowaniu przestworzy międzyplanetarnych*”. Osoba prelegenta znana była w Rymanowie jeszcze w latach trzydziestych jako nauczyciela miejscowej szkoły powszechnej i opiekuna drużyn suchowców i harcerskich. Następnym odczyt wygłosił 15 października 1965 roku.

16 kwietnia 1966 roku w związku z obchodami 1000 – lecia Państwa Polskiego młodzież szkolna uczestniczyła w biegu sztafetowym celem przekazania w siedzibie Miejskiej Rady Narodowej w Rymanowie ziemi pobranej z miejsc straceń w czasie II wojny światowej. W dniu następnym sztafeta udała się do siedziby Powiatowej Rady Narodowej w Sanoku. Z okazji 1000 – lecia w Spółdzielczym Domu Kultury przy pomocy młodzieży licealnej zorganizowano wystawę pamiątek o charakterze zabytkowym, związanych z dziejami miasteczka. Harcerze uczestniczyli w odsłonięciu „pomnika wdzięczności” w Króliku Polskim oraz tablicy pamiątkowej w Posadzie Górnej, a także w obchodach 80 – lecia Uzdrowiska Rymanów.

W dniu 3 maja 1966 r. w Sali kina „Irys” w Rymanowie nauczyciele i młodzież szkolna zorganizowali wieczornicę poświęconą 175 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się wycieczki organizowane przez szkołę, klasy oraz nauczycieli poszczególnych przedmiotów. Dla przykładu autor przedstawia wykaz wycieczek z roku szkolnego 1967/ 68.

L/p	Miejsce wycieczki	data	opiekunowie
1.	Zakopane, Kraków, Chorzów – 45 uczniów	8-10 X 1967r	mgr Krystyna Li mgr Zofia Haliniak
2.	Warszawa – 45 uczniów	28-31 X 1967r	mgr Krystyna Li mgr Zofia Haliniak
3.	Sanok – jednostka wojskowa	29 XI 1967r	mgr Michał Jędras
4.	Gdańsk, Gdynia, Sopot	16 - 20. 05. 1968r	mgr Michał Jędras Helena Tatara
5.	Myczkowce, Solina	21 V 1968r	mgr Krystyna Li mgr Zofia Haliniak
6.	Żarnowiec – Muzeum Marii Konopnickiej	30 V 1968r	mgr Michał Jędras mgr Barbara Szelesty

Młodzież szkolna uczestniczyła w olimpiadach przedmiotowych (matematyczna, fizyczna i astronomiczna) oraz tematycznych jak: „Wiedzy o Ludowym Wojsku Polskim” , „Wiedzy o Morzu”, czy „ Pióro i karabin”. Wspominając działalność młodzieżowych organizacji społecznych z pierwszej połowy lat 60-tych, nie sposób nie wymienić nazwisk znanych uczniowskich działaczy, którzy włożyli wiele pracy w rozwój tych organizacji. Byli to m.in. Józefa Szydło, Andrzej Potocki, Zbigniew Krukar i Stanisława Kuziemka. Oprócz znanych i już wymienionych nauczycieli przez krótki okres czasu w Liceum uczyli Kazimiera Kasuła (SKS), Maria Sitarz (zajęcia techniczne), Zofia Dubiel (język niemiecki), Ryszard

Wiśniowski (wychowanie muzyczne). W drugiej połowie lat 60-tych trwała budowa sali gimnastycznej. Rozpoczęcie realizacji tego zadania to ogromny osobisty sukces dyrektora szkoły mgr Józefa Sołtysika. W dziele tym pomagali mu Bronisław Sołtysik (przewodniczący Komitetu Rodzicielskiego), Jan Puchalski (przewodniczący MRN), Zygmunt Penar i Władysław Zajęc (stolarze) oraz miejscowe zakłady pracy i mieszkańcy.

Ważną kwestią, w którą zaangażowała się szkoła jeszcze w roku 1967, było zbieranie i gromadzenie materiałów źródłowych dotyczących obozu jeńców radzieckich w Rymanowie. W akcji tej uczestniczyła młodzież zrzeszona w ZHP, ZMS i należąca do kółka historycznego. Zebrano wówczas prawdopodobnie wiele relacji od naocznych świadków tych okropnych i tragicznych wydarzeń, lecz do chwili obecnej nie zachowały się. W maju 1967 roku młodzież szkolna uroczyście witała przejeżdżających przez miasteczko kolarzy, uczestników Kolarskiego Wyścigu Przyjaźni z Rzeszowa do Lwowa.

W lutym 1968 roku nastąpiła reorganizacja lecznictwa szkolnego polegająca m.in. na tym, że doraźnej pomocy uczniom na terenie szkoły udzielała mgr Krystyna Li (nauczycielka chemii), natomiast w przypadkach skomplikowanych oraz zachorowań pomoc udzielana była w miejscowym ośrodku zdrowia. W latach 60-tych w charakterze pracowników obsługi (woźni, palacze, sprzątaczk) w szkole pracowali: Antonina Michnowicz, Wojciech Michnowicz, Bronisław Brzezicki, Jadwiga Krukar i Helena Haduch.

Z roku na rok rymanowska szkoła rozwijała się, przybywało wyposażenia i nowoczesnych pomocy naukowych, organizowano nowe pracownie przedmiotowe.

8 listopada 1966 roku wybrano Społeczną Komisję d/s wychowania Dzieci i Młodzieży przy Liceum Ogólnokształcącym w składzie: Józef Sołtysik –przewodniczący, Genowefa Kijowska, Krystyna Li i Elżbieta Kuźnar -przedstawiciele Rady Pedagogicznej, Mieczysław Trygar, Bronisław Sołtysik i Stanisław Skoczyński-przedstawiciele Komitetu Rodzicielskiego, Henryk Reiss- przedst. Komitetu Opiekuńczego, Jan Myśliwiec- przedst. FJN, Stanisław Bigos- przedst. zakładu pracy i Kazimierz Dobrowolski- opiekun społeczny.

Na początku roku szkolnego 1966/67 wybrano samorząd szkolny w składzie: Łucja Macnar-przewodnicząca, Zofia Rygiel- sekretarz, Zdzisława Sołtysik- skarbnik, Paweł Dűell - przew. sekcji dyscyplinarnej, Anna Pelczar- przew. sekcji koleżeńskiej, Adam Tomkiewicz- przew. sekcji zbiórki makulatury oraz członkowie: Lucyna Oberc, Maria Smerecka, Jan Sołtysik, Janina Grysztar, Maria Walus, Stanisław Kuziemka, Maria Siudyła i Irena Waclawska.

Podając powyższy skład, autor daje przykład, iż przez wszystkie lata istnienia szkoły działał w niej samorząd uczniowski.

Przewodniczącym zarządu szkolnego koła LOK w roku szkolnym 1966-67 (należało 48 uczniów) był Hieronim Lalek, jego zastępcą Roman Dębiec, sekretarzem Jolanta Jazienicka, skarbnikiem Maria Niemczyk, a członkami zarządu Adam Tomkiewicz, Janusz Czyż i Andrzej Penar. Przewodniczącą Komisji Rewizyjnej została Maria Walus, a jej zastępcą Kazimierz Marszałek. W szkole organizowano m.in. konkursy recytatorskie, które przygotowywała mgr Barbara Szelesty. Finał jednego z nich odbył się 7 lutego 1967 roku. Zwyciężyła wówczas Maria Walus, drugie miejsce zajęła Irena Nehrybecka, a trzecie Jolanta Jazienicka. Chór szkolny w tym okresie prowadził Stanisław Krzywda.

Kilkanaście uczennic i uczniów zamieszkujących bez możliwości dojazdu do miejsca stałego zamieszkania korzystało ze stacji u mieszkańców Rymanowa. Obowiązkiem dyrektora i nauczycieli było prowadzenie systematycznej kontroli warunków mieszkalnych tych uczniów oraz ich zachowania.

Z chwilą uruchomienia połączeń autobusowych i zwiększenia częstotliwości ich kursowania stacje przestały być potrzebne, chociaż w okresie zimowym jeszcze w latach 80-tych kilku uczniów i uczennic zamieszkało w pokojach nad strzelnicą przygotowanych w tym celu przez dyrekcję szkoły.

Od 1 września 1970 roku pracę w szkole rozpoczęli: mgr Grażyna Cyran (j. rosyjski) Bogumił Cyran (P-T) i Elżbieta Chwalej (matematyka i fizyka).

Od 1 września 1971 roku opiekę nad ZHP w obu szkołach powierzono Januszowi Koniecznemu, nauczycielowi historii i geografii w szkole podstawowej. W liceum zatrudniono Pawła Macioła – nauczyciela fizyki. Po zakończeniu budowy sali gimnastycznej dzięki dużemu zaangażowaniu dyrektora Józefa Sołtysika i wspomnianego już Janusza Koniecznego w suterrenach wygospodarowano 3 pomieszczenia z przeznaczeniem na harcówkę. Instalację elektryczną społecznie wykonali uczniowie Technikum Elektrycznego w Turaszówce. Dyrektor popularnego wówczas „elektryka” mgr Bolesław Nowak wraz z Januszem Koniecznym byli działaczami Komendy Hufca ZHP w Krośnie.

W roku szkolnym 1972/73 przewodniczącym rejonowych Konferencji Pedagogicznych wybrano Janusza Koniecznego, był on jednocześnie kierownikiem szkolenia RKP. Prezesem Ogniska ZNP w owym czasie był Michał Jędras a konferencje ogniskowe cieszyły się dużą popularnością wśród nauczycieli.

W latach 1970 – 1975 w rymanowskim liceum pracowali: mgr Józef Sołtysik – dyrektor, mgr Grażyna Cyran (j. rosyjski), Bogumił Cyran (P-T), mgr Barbara Chudyba (j. polski), mgr Zofia Haliniak (fizyka), mgr Krystyna Harasimiuk (j. niemiecki), mgr Michał Jędras (j. polski), mgr Krystyna Konieczny (chemia, po 1975 roku komendantka Szczepu „Walter” ZHP, Kazimiera Kasuła (P-T), mgr Genowefa Kijowska (mat).

Paweł Macioł (fiz.), mgr Elżbieta Sołtysik (hist.), Helena Tataro (biol. geogr.), mgr Marta Jurczyszyn (łacina, j. niem.), mgr Maria Trybus – Jędras (j.pol.), mgr Maria Czubaj (j.pol.), mgr Elżbieta Stączek (hist.), mgr Stanisław Żrebiec (W-F).

W administracji szkolnej pracowali: Helena Sołtysik, Zofia Jaworska, Jadwiga Smoleń i Michał Szepieniec.

Z chwilą utworzenia gmin Józef Sołtysik został powołany na gminnego dyrektora szkół, pozostając jednocześnie dyrektorem Szkoły Podstawowej i Liceum Ogólnokształcącego.

Od roku szkolnego 1972-73 Rada Pedagogiczna otrzymała uprawnienie typowania dobrych uczniów na pierwszy rok studiów bez egzaminu wstępnego. Z dobrodziejstwa tego skorzystali m.in: Anna Sołtysik, Józef Trygar, Wojciech Lorenc, Bogusława Kołat, Jan Lalek, Maria Nowotarska, Władysława Wais, Krystyna Karolak, Krzysztof Smerecki, Romualda Rajchel, Małgorzata Inglot, Magdalena Górowska, Joanna Rabada, Łucja Topolska, Józefa Fundament, Stanisław Marszałek, Marta Zając, Lucyna Berdel, Irena Rajchel, Bogdan Mika, Sławomir Szczepaniak, Tadeusz Menet, Piotr Konieczny, Małgorzata Kenar i Hanna Kosiarska.

Pewną nowością dla oświaty było wprowadzenie w roku szkolnym 1973-74 nowych zasad wystawiania ocen ze sprawowania oraz podział roku szkolnego na dwa semestry (okresy).

Wracając do działalności ZHP na terenie szkoły, wypada wspomnieć, iż w okresie, gdy rolę instruktora – koordynatora pełnił Janusz Konieczny, szczególnie pozytywną rolę odegrało wielu uczniów i uczennic liceum, którzy pełnili funkcje drużynowych, organizowali obozy, biwaki i szkolenia w drużynach na szczeblu szkoły podstawowej i licealnej. Na szczególne wyróżnienie w tym względzie zasłużyli sobie m.in.: Barbara Berdel, Małgorzata Bigos, Anna Szajna, Anna Ziajka, Maria Czerniecka, Lucyna Gromada, Jan Lalek, Jan Hanus, Krzysztof Solecki, Barbara Urbanik i inni.

W organizowanie obozów wakacyjnych szczególnie zaangażowana była wspomniana już mgr Krystyna Konieczny. Kilkakrotnie pełniła funkcję komendantki takich obozów.

Drużyny starszoharcerskie obrały imiona Komisji Edukacji Narodowej i Mikołaja Kopernika a do ZHP na ogólną liczbę 285 uczniów (rok szkolny 1973-74) należało 142 uczniów zrzeszonych w czterech drużynach HSPS.

W tym samym czasie Janusz Konieczny decyzją Komendy Hufca ZHP w Krośnie został powołany na komendanta Międzygminnego Związku Drużyn ZHP. Koordynował pracę drużyn zuchowych i harcerskich z gmin Rymanów i Jaślika.

Komendantką szczepla „Walter” została Maria Czerniecka, uczennica klasy trzeciej.

W roku szkolnym 1974-75 w Szczepie „Walter” działało 6 drużyn HSPS:

I DH im. Marii Konopnickiej – drużynowa Maria Szydło

II DH im. Leomiola Teligi – drużynowa B. Niemczyk

III DH im. K. Baczyńskiego – drużynowa Alicja Mazurkiewicz

IV DH im. Bohaterów Westerplatte – drużynowa Marta Sowińska

V DH im. Hanki Sawickiej – drużynowa A. Niziołek

VI DH im. Mikołaja Kopernika – drużynowa Ewa Sowińska

Od 1 lipca 1975 roku opiekun ZHP Janusz Konieczny decyzją Wojewody Krośnieńskiego Wojciecha Grochali został powołany na stanowisko Naczelnika Miasta i Gminy Rymanów. Opiekę nad tą organizacją przyjęła jak już wspomniano mgr Krystyna Konieczny.

Mimo tego, iż wcześniej wymieniono nazwiska nauczycieli uczących w szkole w latach 1970-75 dla ścisłości wypada przypomnieć, że od 1 września 1973r. pracę rozpoczęły mgr Maria Trybus i mgr Maria Jurczyszyn, od 1 września 1974 mgr Elżbieta Stączek, mgr Maria Czubaj, mgr Stanisław Żrebic i Zofia Raczkowska a od 1 września 1975 Franciszek Zawalski, mgr Maria Silarska i Ryszard Wiśniowski.

14 czerwca 1975 roku odbyło się uroczyste pożegnanie odchodzącego na emeryturę po 39 latach pracy nauczycielskiej, długoletniego kierownika, a następnie zastępcy dyrektora do spraw szkoły podstawowej Kazimierza Dobrowolskiego.

Od 1 lipca 1975 roku w wyniku reformy administracyjnej kraju utworzono województwo krośnieńskie. Pierwszym Wojewodą Krośnieńskim został mgr Wojciech Grochala a Kuratorem Oświaty i Wychowania mgr Józef Tofilski.

Pracę dydaktyczną – wychowawczą liceów nadzorował mgr Kazimierz Zygarowicz, człowiek o ogromnym doświadczeniu i dużej wiedzy, bardzo życzliwy środowisku nauczycielskiemu. Funkcję wicekuratorów pełnili mgr Bronisław Ślaczka, mgr Bolesław Nowak i mgr Jan Szwałt.

W 1976 roku Rymanów obchodził 600-lecie nadania praw miejskich a Uzdrowisko Rymanów 100-lecie istnienia. Obchody obu rocznic rozpoczęła uroczysta sesja Miejsko – Gminnej Rady Narodowej (15.03.1976r).

W wyniku podpisanej przez Naczelnika Miasta i Gminy Janusza Koniecznego z rektorem Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr hab. Mieczysławem Karasim umowy o studenckiej akcji letniej, do miasteczka przyjechało kilkuset studentów i studentek z różnych wydziałów. Pomagali w organizacji i przebiegu wielu imprez związanych z jubileuszami. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż w 1976 roku po raz pierwszy zorganizowano „Dni Rymanowa” a na terenie uzdrowiska imprezę „O uśmiech i radość dziecka”.

We wszystkich imprezach czynny udział brała młodzież z rymanowskich szkół, a przede wszystkim młodzież licealna.

Od 1 września 1976 roku pracę w liceum w wymiarze 3 godzin tygodniowo jako dopełnienie etatu rozpoczął mgr Hieronim Lalek.

Działalność licealnej młodzieży rymanowskiej w dziedzinie społecznej i kulturalnej była bardzo bogata i różnorodna, dobrze odbierana przez miejscowe społeczeństwo i zakłady pracy jak Spółdzielnia Garbarska „Jedność” (później ASKO), Spółdzielnia Pracy Stolarzy, Spółdzielnia Pracy „Przodownik” (później ORJAS), Zakład Bryndzarski, Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, Spółdzielnia Pracy „Łą”, Spółdzielnia Kółek

Rolniczych, Instytut Zootechniki Doświadczalnej w Odrzechowie (filia w Rymanowie), Nadleśnictwo Rymanów.

Bardzo wielu uczniów i niektórzy nauczyciele uczestniczyli przez wiele lat w pracy Klubu Sportowego „Start”. Nie sposób wymienić nazwisk uczniów, bo z całą pewnością na przestrzeni kilkudziesięciu lat było ich znacznie ponad tysiąc. Wśród nauczycieli warto wspomnieć Kazimierza Kaczmarczyka, Józefa Sołtysika, Kazimierza Cetnarskiego, Stanisława Żrebca i Bogusława Dziurę. Przez kilkanaście lat prezesem klubu był autor opracowania.

Wymienienie nazw zakładów pracy jest ważne, ponieważ większość z nich w chwili obecnej nie istnieje, a warto by młode pokolenie mieszkańców Rymanowa wiedziało, że był w dziejach miasteczka taki okres, w którym rozwijało się m.in. dzięki spółdzielczości pracy.

Jak wynika z dostępnych protokołów w dniu 4 stycznia 1977 roku konferencję Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Rymanowie po raz pierwszy prowadził nowy dyrektor Zbiorczej Szkoły Gminnej mgr Leon Telega, mianowany przez Kuratora Oświaty i Wychowania w Krośnie.

Od 1 lutego 1977r. jego zastępcą został mgr Michał Jędras. Zastępcą do spraw liceum pozostał nadal mgr Józef Sołtysik. Przez pewien okres zastępcą gminnego dyrektora szkół do spraw szkoły podstawowej była Stefania Sowińska.

Z końcem roku szkolnego 1976-77 na emeryturę odeszła Helena Tatar, a 15 sierpnia 1977r. pracę w Zbiorczej Szkole Gminnej w Rymanowie rozpoczął mgr Stefan Szymski, nauczyciel geografii w obu szkołach.

W roku szkolnym 1977-78 wychowania muzycznego uczyła Krystyna Futera, biologii mgr Elżbieta Pniak, a geografii mgr Stefan Szymski.

Od 1 września 1978r. mgr Michał Jędras rozpoczął pracę w biurze prasowym Wojewody Krośnieńskiego, a na jego miejsce zastępcą Gminnego Dyrektora Szkół mianowano Tadeusza Lisika dotychczasowego dyrektora Szkoły Podstawowej w Milczy. Od 1 września 1979r. w miejsce Stefani Sowińskiej zastępcą Gminnego Dyrektora Szkół został Stefan Szymski. W okresie tym w szkole podstawowej działało 6 drużyn zuchowych i 8 drużyn młodszoharcerskich, natomiast w liceum 8 drużyn starszoharcerskich. Pracami ZHP koordynowała nadal Krystyna Konieczny. Do organizacji należało ogółem 477 uczennic i uczniów. Staraniem ówczesnej komendantki Szczepu „Walter” ZHP mgr Krystyny Konieczny został mu nadany sztandar, już drugi w historii. Uroczystość przekazania i rozwinięcia sztandaru odbyła się 25 maja 1977r. Po wyjeździe z Rymanowa Krystyny Futera wychowania muzycznego uczył Krzysztof Okoniewski. Z końcem roku szkolnego 1980-81 po 34 latach pracy na zasłużoną emeryturę odeszła Zofia Haliniak. W tym samym roku szkolnym zastępcą GDS w miejsce Tadeusza Lisika został Stanisław Jamroga (dotychczas dyrektor SP w Klimkówce). W grudniu 1981 roku ze stanowiska gminnego dyrektora szkół odszedł Leon Telega, a stanowisko to objął mgr Stefan Szymski. Jego zastępcami byli mgr Stanisław Jamroga, mgr Marek Góra, i mgr Józef Sołtysik.

Sytuacja taka trwała do 24 sierpnia 1983 roku, kiedy to Rada Pedagogiczna pozytywnie zaopiniowała kandydaturę mgr Janusza Koniecznego na funkcję dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących. Wcześniej zlikwidowano gminne szkoły zbiorcze a Rady Pedagogiczne obu rymanowskich szkół w tajnym głosowaniu opowiedziały się za utrzymaniem Zespołu Szkół Ogólnokształcących.

Na wniosek nowego dyrektora Janusza Koniecznego zastępcami zostali mgr Józef Sołtysik i mgr Kazimierz Cetnarski.

Dotychczasowy dyrektor Stefan Szymski przeszedł do pracy w szkolnictwie uzdrowiskowym, a następnie od 1 lutego 1985 roku został powołany na szefa kadr w Kuratorium Oświaty i Wychowania w Krośnie.

Mgr Marek Góra został powołany od 1 września 1984 roku na gminnego inspektora szkół (dyrektor ZEAS) a Stanisław Jamroga pozostał nauczycielem historii w Szkole Podstawowej w Rymanowie. Od 1 września 1984 r. bezpośredni nadzór nad działalnością liceum przejął dyrektor Janusz Konieczny.

W roku szkolnym 1983-84 oprócz znanych nauczycieli z lat poprzednich pracowali mgr Halina Sowa (j. niem.), mgr Maria Silarska (geogr. wcześniej pracowała na tzw. godzinach) i mgr Maria Materniak (P-T). Do pracy w szkole powrócił Michał Jędras, a języka niemieckiego oprócz Haliny Sowy uczył mgr Bogusław Michalski.

W dniu 1 września 1984 r. w szkole uczyli: mgr Janusz Konieczny (historia WOP) – dyrektor, mgr Józef Sołtysik (W-F)- z- pca dyr., mgr Genowefa Cetnarska (mat.), mgr Grażyna Cyran (j. ros.), mgr Maria Czubaj (j. pol.), mgr Maria Jędras (j. pol.), mgr Michał Jędras (j. pol., P-O), mgr Genowefa Kijowska (mat.), mgr Krystyna Konieczny (chemia), mgr Hieronim Lalek (fiz.), Paweł Macioł (fiz.), mgr Maria Materniak (P-T), mgr Bogusław Michalski (j. niem.), mgr Elżbieta Pniak (biol.), mgr Maria Silarska (geogr.) mgr Halina Sowa (j. niem.), mgr Elżbieta Stączek (hist.), mgr Stanisław Żrebiec (W-F), mgr Elżbieta Penar (j. ros.) Maciej Kandefer (W. muz.). W zastępstwie przebywającego na urlopie chorobowym Pawła Macioła fizyki w klasie Ia uczyła mgr Mieczysława Góra.

Na wniosek dyrektora ZSO poparty przez Radę Pedagogiczną postanowiono, że w miesiącu czerwcu 1985 roku zorganizowana zostanie uroczystość połączona ze zjazdem koleżeńskim absolwentów z okazji 40- lecia powstania Gimnazjum i Liceum w Rymanowie.

Wybrano Społeczny Komitet Obchodów pod przewodnictwem dyrektora Janusza Koniecznego z dużym udziałem ogromnie zaangażowanych nauczycieli obu szkół. Nieocenioną pomocą służyła wspomniana we wstępie sekretarka szkoły Helena Sołtysik. Dużo pracy włożyła także mgr Antonina Jankowska – zastępca gminnego inspektora szkół. Obchody trwały 3 dni (14-16 czerwca 1985r.) i wzięło w nim udział ponad 1000 osób, począwszy od uczniów najstarszych po absolwentów, którzy złożyli egzamin dojrzałości w roku obchodów jubileuszu. Przed zjazdem patronem szkoły wybrano Stanisława Wyspiańskiego.

Począwszy od 1 września roku szkolnego 1985-86 wprowadzono pięciodniowy tydzień nauki w szkole.

W zastępstwie za nieobecnych nauczycieli j. niemieckiego (mgr Halina Sowa podjęła studia podyplomowe, a mgr Bogusław Michalski odbywał służbę wojskową) w roku szkolnym zatrudniono do pracy mgr Annę Koskę (od 11.02.1985 r) i, jak się później okazało, była to bardzo dobra decyzja, ponieważ dzięki niej znacznie wzrósł poziom nauczania tego przedmiotu, o czym m.in. może świadczyć udział jej uczniów i uczennic w olimpiadach do szczebla centralnego włącznie.

Podobnymi sukcesami mogą szczycić się mgr Hieronim Lalek (nauczyciel fizyki), mgr Maria Silarska (nauczyciel geografii), mgr Kazimierz Cetnarski (nauczyciel W-F) i mgr Halina Sowa (naucz.j.niem.).

Pracą ZHP koordynowała Maria Materniak, a uczeń Stanisław Penar był delegatem na VIII Krajowym Zjeździe tej organizacji, co było nie lada wyróżnieniem.

W dniu 29 czerwca 1985 roku podczas posiedzenia rady pedagogicznej ZSO dyrektor Janusz Konieczny pożegnał odchodzących na emeryturę długoletniego nauczyciela i dyrektora mgr Józefa Sołtysika oraz nauczycieli SP Barbarę Skwarę i Stefanię Sowińską.

28 sierpnia na stanowisko zastępcy dyrektora do spraw opiekuńczo-wychowawczych na wniosek Janusza Koniecznego powołano Michała Jędrasa. Rada pedagogiczna pozytywnie zaopiniowała tę kandydaturę.

22 stycznia 1986 roku w posiedzeniu rady pedagogicznej LO uczestniczył starszy wizytator Kurator Oświaty i Wychowania w Krośnie mgr Kazimierz Zygarowicz, który przedstawił ogólne założenia do pracy szkół średnich w roku szkolnym 1986-87 i w latach następnych.

Podczas wakacji w latach 1985, 1986 i 1988 część młodzieży licealnej zrzeszonej w ZHP wzięła udział w obozach na terenie Niemieckiej Republiki Demokratycznej pod opieką dyrektora Janusza Koniecznego harcmistrza PL.

W posiedzeniu plenarnym rady pedagogicznej ZSO oprócz nauczycieli uczestniczyli przedstawiciele samorządu szkolnego: Wojciech Kaczor, Elżbieta Kijowska, Jacek Przybylski i Ewa Lorenc oraz komitetu rodzicielskiego: Elżbieta Włodarz-Przybylska, Marian Dworzański, Janina Korona i Józefa Hanus-Szydło. Podczas tego posiedzenia podjęto decyzję w sprawie 5-cio dniowego tygodnia nauki w roku szkolnym 1985-86. Podczas kolejnej konferencji w dniu 9 maja 1986 roku ze stanem zdrowotności dzieci i młodzieży zapoznali nauczycieli lekarze Anna Ziajka i Wiesław Argasiński.

W tym też okresie rozpoczęto budowę tzw. przewiązki między budynkami szkoły i sali gimnastycznej, a także przygotowano się do budowy strzelnicy sportowej. Ogromną pomocą przy przygotowaniu i realizacji tych zadań wykazał p. Józef Ziembicki, technik budowlany, pracownik Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rymanowie. Ponieważ budowa strzelnicy i pomieszczeń nad nią wykonywana była systemem gospodarczym, Józef Ziembicki bezinteresownie, po godzinach pracy zawodowej nadzorował wykonywaną inwestycję. Osobami odpowiedzialnymi za budowę byli Janusz Konieczny i Kazimierz Cetnarski.

Środki finansowe na ten cel uzyskano z Kuratorium Oświaty i Wychowania, ze zbiórki zorganizowanej przez komitet rodzicielski oraz organizacji imprez.

W roku szkolnym 1986-87 w Zespole Szkół Ogólnokształcących uczyło się ogółem 814 uczniów i uczennic w tym w SP – 541 i LO 273. Zatrudnionych było 50 nauczycieli. W tym w pełnym wymiarze godzin pracowało 42, na ½ etatu 6 oraz na tzw. godzinach 2 nauczycieli. Jedynym pracownikiem administracyjnym była sekretarka szkoły. Ponadto na pełnym etacie pracował 1 palacz (piece węglowo-koksowe) i 6 sprzątaczek, na ¾ etatu zatrudniony był konserwator oraz jedna sprzątaczką.

W świetlicy i stołówce szkolnej pracowały 2 wychowawczynie na pełnym etacie, intendentka na ¾ etatu i 4 pracownice kuchni na pełnym etacie. W bibliotece szkolnej zatrudnione były 2 osoby na pełnym etacie. W sezonie grzewczym zatrudniano dodatkowo 2 palaczy na niepełnym etacie.

W sumie według stanu na 1 stycznia 1987 roku w ZSO zatrudnionych było 71 osób.

Ważną inwestycją wykonaną w połowie lat 80-tych był kapitalny remont sali gimnastycznej.

W drugiej połowie lat 80-tych począwszy od klas pierwszych wprowadzono praktyki pedagogiczne. Opiekunem praktyk była emerytowana nauczycielka nauczania początkowego Zofia Gromada, a mgr Zdzisława Kaczor uczyła propedeutyki wiedzy ekonomicznej. Oba eksperymenty wprowadzone przez dyrekcję szkoły miały na celu rozszerzenie wiedzy uczniów przydatnej w dalszym kształceniu.

W roku szkolnym 1986-87 na terenie szkoły założono koło Związku Młodzieży Wiejskiej a jego pierwszą przewodniczącą była uczennica klasy IIIa Renata Dłuska. Na szczególną uwagę w tym okresie zasługuje fakt braku poprawnej współpracy drużyn ZHP z Komendą Hufca w Rymanowie. Po przejściu na emeryturę Pawła Macioła do pracy w liceum jako nauczycielka fizyki została zatrudniona mgr Mieczysława Góra, a część godzin W-F przejął mgr Czesław Radzięciak.

W jesieni 1986 roku dotychczasowy Kurator Oświaty i Wychowania w Krośnie mgr Józef Tofilski został wybrany I sekretarzem KW PZPR, a na jego miejsce wojewoda krośnieński powołał dr Tomasza Bleharczyka.

8 stycznia 1988 roku podczas konferencji Rady Pedagogicznej w obecności wicekuratora mgr Bronisława Ślączi i st. wizytatora mgr. Kazimierza Zygarowicza omówiono wyniki wizytacji szkoły. Jak wynika z przedstawionej oceny, osoby wizytujące pozytywnie oceniły

pracę szkoły i jak stwierdził wicekurator B. Ślęczka „*zauważono duży postęp w pracy szkoły w stosunku do poprzedniej wizytacji (1982), co świadczy o umocnieniu się pozycji LO w województwie oraz w środowisku*”.

W tym miejscu wypada wspomnieć, że staraniem dyrekcji szkoły oprócz języka niemieckiego wprowadzono naukę języka angielskiego. Pierwszą nauczycielką tego przedmiotu była mgr Małgorzata Plinkiewicz, a po niej Maciej Bojanowski.

Z dniem 31 sierpnia 1987 roku na emeryturę odeszła mgr Genowefa Kijowska, a na jej miejsce jako nauczycielkę matematyki zatrudniono od 1 września 1987 roku mgr Jolantę Konieczny. Powierzono jej także opiekę nad drużynami ZHP. Przez dwa lata opiekunką praktyk pedagogicznych była mgr Teresa Jaworska.

Kierownikiem biblioteki był Tomasz Tkaczyk. Od 1988 roku w bibliotece pracowały ponadto Alicja Adamska, Magdalena Kurcoń i przez krótki okres Ewa Menet.

W roku szkolnym 1989-90 pracę w szkole rozpoczął Bogusław Dziura, porucznik Ludowego Wojska Polskiego, fanatyk strzelectwa sportowego.

W dniu 3 września 1990 roku na życzenie Kuratora Oświaty i Wychowania Eugeniusza Dryki dyrektor Zespołu zwołał nadzwyczajne posiedzenie Rady Pedagogicznej, w którym uczestniczył Zbigniew Badeński – dyrektor działu kształcenia i wychowania KOiW w Krośnie. Przedstawił Radzie Pedagogicznej stanowisko kuratora dotyczące likwidacji Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Rymanowie i powstanie w to miejsce samodzielnych jednostek a mianowicie Szkoły Podstawowej i Liceum Ogólnokształcącego.

Reorganizację przeprowadzono w sposób nieprzygotowany, wręcz skandaliczny, rzekomo w trosce o przyszły byt obu szkół. Wykorzystując swoje uprawnienia Kurator OiW w Krośnie zarządzeniem nr 13 rozwiązał istniejący od wielu lat ZSO i w to miejsce z dniem 30 sierpnia 1990 roku powołał oddzielne szkoły, o czym zarówno dyrekcja, jak i RP zostali poinformowani oficjalnie 4 dni później. Na nic zdały się głosy sprzeciwu niektórych członków Rady Pedagogicznej, a w odpowiedzi na swoje wątpliwości usłyszeli z ust Zbigniewa Badeńskiego stwierdzenie, że kurator, podejmując taką decyzję, kierował się jedynie względami ekonomicznymi i dobrem szkół. Nie wzięto pod uwagę głosów, iż powinien być jeden administrator obiektu, że zajdzie potrzeba utworzenia nowych stanowisk w administracji szkolnej, a także faktu, że decyzja ta pogorszy i tak niełatwą sytuację lokalową szkoły. Dyrektor Janusz Konieczny, dziękując za współpracę swoim zastępcom i nauczycielom, wyraził pogląd, „*że nauczyciele ZSO zawsze na pierwszym miejscu stawiali dobro dziecka, a jego pragnieniem jest, by w tej szkole wszystkie działania oparte były na prawie i podejmowane zgodnie z prawem*”. Dyrektor Zbigniew Badeński z upoważnienia kuratora Eugeniusza Dryki na stanowisko dyrektora LO zaproponował Janusza Koniecznego, a na dyrektora SP Kazimierza Cetnarskiego. Na zastępcę dyrektora Cetnarskiego zaproponował Michała Jędrasa. Wszystkie kandydatury zostały przez Radę Pedagogiczną zaakceptowane. LO pozostało przy imieniu Stanisława Wyspiańskiego, a SP decyzją rady pedagogicznej przyjęło wkrótce imię Józefa Piłsudskiego.

Pod koniec istnienia ZSO w bibliotece szkolnej pracowali: Ewa Lorenc, Alina Daszkiewicz, Ewa Menet, Anna Kopacz i Alicja Adamska. Na etatach woźnych, sprzątających i palaczy zatrudnieni byli: Zofia Deptuch, Janina Düll, Jadwiga Krukar, Janina Lorenc, Zofia Lorenc, Jadwiga Ociepka, Danuta Paczkowska, Jadwiga Penar, Zofia Mucha, Henryk Maśnik, Ludwik Szurlej, Tadeusz Różowicz oraz Adam Teleżyński i Zbigniew Balwierczak jako konserwatorzy. W kuchni zatrudnione były: Maria Białko, Janina Bolanowska, Barbara Potasiewicz, Janina Ziajka, Maria Rogozińska i Anna Białko.

Kierownikiem do spraw administracyjno-gospodarczych był Tadeusz Sołtysik, sekretarką Lucyna Hanus, a kasjerką Alicja Reptak.

Po dokonanej podziale szkół w liceum na pełnym etacie zatrudnionych było 17 nauczycieli, a na tzw. godzinach 14, w tym dwóch księży. Generalnym zarządcą obiektu

został dyrektorem liceum Janusz Konieczny. Na przewodniczącą nowego Komitetu Rodzicielskiego przy LO wybrano Marię Rajca.

Podczas konferencji RP w dniu 5 czerwca 1991r. dyrektor Janusz Konieczny poinformował nauczycieli o złożonej w Kuratorium rezygnacji z funkcji dyrektora LO.

Od nowego roku szkolnego 1991-92 pracę w rymanowskiej szkole rozpoczęli mgr Magdalena Wołowik (j. rosyjski), mgr Danuta Urbanik (technika), mgr Kazimierz Cetnarski (W-F), mgr Jolanta Andruszko (chemia). Z dniem 1 września 1991r. dyrektor Janusz Konieczny oraz Krystyna Konieczny przeszli na emeryturę.

W dniu 6 czerwca 1991r. na posiedzeniu RP z udziałem ST. Wiz. Kazimierza Zygarowicza wybrano nowego dyrektora LO w osobie mgr Bogusława Michalskiego.

Odchodzący na emeryturę Janusz Konieczny dokonał podsumowania swoich działań w czasie pełnienia funkcji dyrektora. W okresie tym wykonano szereg zadań a m.in.: wybudowano krytą strzelnicę sportową i przewiązkę, wykonano kapitalny remont sali gimnastycznej, wymieniono trzon kuchenny z węglowego na gazowy, wykonano kapitalny remont dachu na budynku szkolnym, zakupiono 300 sztuk krzeseł i ponad 200 stolików, wymieniono część drzwi zewnętrznych oraz piece centralnego ogrzewania, wykonano remont ogrodzenia oraz nową nawierzchnię na boisku szkolnym, podłączono szkołę do wodociągu miejskiego oraz kanalizacji. Zadania te mogły być wykonane dzięki dobrej współpracy i pomocy wszystkich nauczycieli, władz oświatowych szczebla gminnego i Kuratorium (do 1990 r.) oraz Komitetu Rodzicielskiego.

Liceum w latach 1991-2008

W roku szkolnym 1991-92 w szkole pracowali: mgr Bogusław Michalski – dyrektor, mgr Maria Czubaj, mgr Maria Jędras, mgr Grażyna Cyran, mgr Magdalena Wołowik, mgr Anna Koska, Maciej Bojanowski, mgr Renata Kraina, mgr Elżbieta Stączek, mgr Elżbieta Pniak, mgr Maria Stanula, mgr Genowefa Cetnarska, mgr Jolanta Konieczny, mgr Mieczysława Góra, mgr Hieronim Lalek, mgr Jolanta Andruszko, mgr Danuta Urbanik, mgr Kazimierz Cetnarski, mgr Czesław Radzięciak, mgr Stanisław Żrebiec, Bogusław Dziura, ks. mgr Waclaw Siwak i Tomasz Tkaczyk w bibliotece.

Od 1992 roku w miejsce Tomasza Tkaczyka w bibliotece zatrudniono mgr Martę Dracz.

W roku szkolnym 1993-94 wprowadzono naukę ekologii.

Podczas konferencji RP w dniu 1 lutego 1994 roku stwierdzono, że z uwagi na brak pomocy ze strony Komendy Hufca ZHP praca drużyny staroharcerskiej liczącej zaledwie 14 osób była uzależniona jedynie od aktywności wewnętrznej harcerzy. Fakt ten miał związek z ogólnym marazmem w rozwoju i działalności organizacji młodzieżowych. Stagnacja dotyczyła pracy wszelkich organizacji młodzieżowych działających w różnych środowiskach.

Wiele osiągnięć odniosła młodzież licealna w turnieju „Sprawni jak żołnierze” (IV miejsce w Krakowie podczas zawodów Makroregionu Małopolska). Na mistrzostwach Polski w biathlonie IV miejsce zajęła Katarzyna Rij, a XII Szymon Cetnarski. Dziewczęta w tej konkurencji zdobyły brązowy medal. W pucharze Polski w biathlonie Szymon Cetnarski zdobył złoty medal, a Katarzyna Rij brązowy. Podczas mistrzostw Polski w narciarstwie klasycznym Szymon Cetnarski zajął VIII miejsce, a sztafeta chłopców uplasowała się na V miejscu. Osiągnięcie tych wyników było możliwe dzięki dobrej pracy mgr. Kazimierza Cetnarskiego.

W strzelectwie sportowym wiele sukcesów osiągnął Bogusław Dziura, który wkrótce odszedł do pracy w Liceum Ogólnokształcącym w rodzinnym Jedliczu. Na terenie szkoły istniały dwie organizacje związkowe tj związek Nauczycielstwa Polskiego i NSZZ „Solidarność”. Z uwagi na całkowity brak źródeł w tym protokołów RP z lat 1981-1982 autor

nie mógł napisać więcej o tym, kto i kiedy utworzył nowy związek i jak on działał. Relacje ustne nie są spójne i niekiedy wzajemnie się wykluczają, dlatego nie mogły być brane pod uwagę w tym opracowaniu. Nie ma wątpliwości, że oba związki zawodowe działały na terenie szkoły. Większość nauczycieli należało do ZNP i taki stan rzeczy trwa do chwili obecnej.

Podczas konferencji szkolnych nauczyciele zastanawiali się nad rolą wychowawczą szkoły. Stwierdzono wręcz, że *„sprawy związane z sytuacją dziecka i jego wychowaniem zostały zepchnięte na margines”*. Zadawano sobie bardzo istotne pytanie: *„Czy mamy wychowywać na prawych i uczciwych ludzi, czy też na tych rozpychających się łokciami, zabiegających za wszelką cenę, bez żadnych skrupułów o materialne zyski i korzyści”*.

Po śmierci Macieja Bojanowskiego języka angielskiego uczyła mgr Renata Kraina. W roku szkolnym 1994-95 w liceum zatrudnionych było łącznie z bibliotekarkami 19-tu nauczycieli w tym dwoje uzupełniało etat w szkole podstawowej. Do szkoły uczęszczało 302 uczniów. W okresie tym przewodniczącą Komitetu Rodzicielskiego była Maria Hanus, a jej zastępczynią Zofia Janowska. Dzięki pracy tegoż Komitetu szkoła mogła zakupić nie tylko pomoce naukowe, ale także węgiel w ilości 20 ton.

Fakt ten świadczył o kondycji finansowej ówczesnej oświaty. Z uwagi na brak środków materialnych nie przyznawano także stypendiów dla uczniów. Jediną formą pomocy materialnej było sfinansowanie przez Komitet Rodzicielski obiadów dla jednej z uczennic. Personel administracyjno – gospodarczy składał się z 11 – tu osób. Szkoła nie otrzymała żadnych środków na remonty bieżące i kapitalne a zdarzyło się, że zabrakło pieniędzy na opłatę za wykorzystaną energię elektryczną. Wszystkie te sprawy miały miejsce w 50 –tą rocznicę utworzenia Gimnazjum i Liceum w Rymanowie i 5 – tą rocznicę rozłączenia szkół. Jak pamiętamy decyzja ta miała przynieść określone efekty ekonomiczne ale czy takie?

Przewodniczącym Samorządu Szkolnego był wówczas Piotr Zygmunt. Po raz pierwszy od bardzo wielu lat zawieszono pracę ZHP, a Komenda Hufca nadal nie udzielała pomocy drużynom. Młodzież licealna osiągała pozytywne wyniki w zawodach narciarskich, strzelectwie, a także w piłce siatkowej, ręcznej i koszykowej.

W roku szkolnym 1995-96 w szkole uczyli : Bogusław Michalski , Maria Czubaj, Maria Jędras, Mieczysława Góra, Hieronim Lalek, Genowefa Cetnarska, Jolanta Konieczny, Renata Kraina, Wojciech Mrozek, Bogusława Solecka, Magdalena Wołowik, Elżbieta Stączek, Maria Stanuła, Jolanta Andruszko, Elżbieta Pniak, Danuta Urbanik, Kazimierz Cetnarski, Czesław Radzięciak, Stanisław Żrebiec i ks. Marek Typrowicz.

Pod koniec tego roku szkolnego w szkole przeprowadzono wizytację, której dokonał St. wiz. Marian Gancarz i płk Stahl. Podsumowanie wizytacji odbyło się 13 czerwca 1996r. na konferencji RP z udziałem osób wizytujących i wicekuratora Adama Krzanowskiego.

W następnym roku szkolnym, młodzież liceum pod kierunkiem Mieczysławy Góry przygotowała i zaprezentowała w środowisku rymanowskim widowisko pt. ”Misterium Męki Pańskiej”. Z końcem tego roku na emeryturę odszedł Czesław Radzięciak. Oprócz wymienionych wyżej nauczycieli w roku szkolnym 1997-98 przyjęto do pracy Annę Pilat a Magdalenę Wołowik zatrudniono na etacie pedagoga szkolnego. Drużynę harcerską im. Tytusa Sławika ponownie zorganizowała mgr Jolanta Konieczny. Należało do niej wówczas 12 osób. Z początkiem roku szkolnego 1998-99 w szkole zatrudniono Kingę Kijowską (j. angielski) , Izabelę Cetnarską – Czyż (W-F) oraz ks. mgr. Szczepana Bębna. Grażyna Cyran została wydelegowana do pracy w Związku Nauczycielstwa Polskiego z zachowaniem prawa do wynagrodzenia ze szkoły. W okresie tym na szczególne wyróżnienie zasłużyli uczestnicy olimpiad przedmiotowych Marcin Szajna (historia) i Andrzej Bożek (fizyka). W następnym roku szkolnym 1999-2000 oprócz Elżbiety Pniak biologii uczyła mgr Danuta Supeł

Mimo usilnych starań autora nie udało się otrzymać protokołów z posiedzeń Rady Pedagogicznej od 2000 r. do 29.09.2002 r. W tym czasie dyrektorem LO był nadal mgr Bogusław Michalski. Z wyjaśnień dyrektor mgr Elżbiety Nadziakiewicz wynika, że księga protokołów z tego okresu nie zachowała się. W dniu 29 września 2002 r. podczas konferencji RP nauczyciele zapoznali się z projektem statutu LO oraz przydziałem czynności na nowy rok szkolny. W pierwszym semestrze roku szkolnego 2002/2003 wykonano kilka zadań remontowych a m.in. częściową wymianę okien i utworzenie zaplecza przy pracowni fizycznej. Ważną kwestią było ufundowanie przez ojca uczennicy klasy III a, p. Dziugana tablicy pamiątkowej patrona szkoły Stanisława Wyspiańskiego.

Funkcję pedagoga szkolnego pełniła z powodzeniem mgr Magdalena Wołowik, a w bibliotece szkolnej pracowała mgr Maria Dracz.

Do egzaminu dojrzałości w 2003 r. dopuszczono 101 uczniów i uczennic. Liceum po reformie administracyjnej kraju podlegało Starostwu Powiatowemu w Krośnie. Z uwagi na spadek ilości uczniów w szkole, istotną sprawą stało się promowanie liceum w różnych środowiskach. W tym celu organizowano spotkania z uczniami ostatnich klas gimnazjów w szkołach na terenie kilku gmin, a także przygotowano materiały reklamujące szkołę.

Część nauczycieli zainteresowała się zdobywaniem kolejnych stopni awansu zawodowego, co było i jest związane ze wzrostem uposażenia.

Decyzją Zarządu Powiatu z dnia 29 maja 2003 r. obniżono o 10 godzin etat pedagoga szkolnego, zwiększono pensum dyrektora szkoły, a także zlikwidowano podział na grupy na lekcjach PO, biologii, fizyki i chemii w klasach pierwszych oraz nakazano utworzenie grupy międzyoddziałowej na wychowaniu fizycznym dziewcząt w klasach II a i II b. Działania te wynikały z braku środków finansowych.

Podczas konferencji RP 20 czerwca 2003 r. wytypowano ucznia klasy III a Marcina Kałwika do stypendium Prezesa Rady Ministrów. Później typowano m.in. Grzegorza Glazera i Pawła Turka.

Pewne osiągnięcia zdobyła młodzież licealna w tzw.: licealiadach sportowych na szczeblu powiatowym.

W roku szkolnym 2003/2004 młodzież szkolna wzięła udział w dwóch konkursach pozaszkolnych a tu: Ogólnopolskim konkursie języka angielskiego „Fox 2004” oraz w III edycji Międzynarodowego Konkursu Języka Angielskiego „Test Oxford Plus”.

W pierwszym wzięło udział 34 uczniów, z których 8 otrzymało oceny dobre, zaś 3 bardzo dobre. W nagrodę, uczniowie i uczennice: Michał Kopacz, Agnieszka Kandefer, oraz Tadeusz Góra zostali zaproszeni na uroczyste podsumowanie konkursu, które odbyło się 19 czerwca 2004 r. w Krynicy Zdroju. Podczas tej uroczystości otrzymali cenne nagrody rzeczowe. W drugim konkursie wzięło udział 41 uczniów, a jeden z nich – Grzegorz Glazer został laureatem 1-go stopnia (zdobył 96 punktów na 100 możliwych). Regina Tabisz i Bartłomiej Michalski zostali laureatami 2-go stopnia, a Jakub Bolanowski laureatem 3-go stopnia.

Znaczne osiągnięcia dydaktycznie miało w omawianym roku szkolnym kółko matematyczne, którego działalność pod kierunkiem mgr Jolanty Konieczny skoncentrowała się na przygotowaniu młodzieży do egzaminu wstępnego na studia wyższe. Zorganizowano i przeprowadzono egzamin maturalny połączony z egzaminem wstępnym na studia w Akademii Górniczo – Hutniczej w Krakowie. Cztery osoby otrzymały indeks na wydziały, które były w fazie ich zainteresowania, natomiast dwie pozostałe mogły także podjąć studia na innych kierunkach. Organizowano i przeprowadzano inne konkursy i olimpiady jak: fizyczna, geograficzna, ekologiczna i inne.

Od roku szkolnego 2004/05 w wyniku porozumienia Starostwa Powiatowego w Krośnie z Burmistrzem Gminy Rymanów organem prowadzącym Liceum Ogólnokształcące w Rymanowie została Gmina Rymanów. Ze względów ekonomicznie – gospodarczych była to dobra decyzja dla tej placówki.

Burmistrz mgr Jan Rajchel dołożył wszelkich starań, by szkoła rozwijała się w sposób prawidłowy. W dniu 8 września 2003 r. po wielu latach usilnych starań mających na celu budowę nowego budynku szkolnego marzenia te stały się faktem. Przyszły plac budowy poświęcił ksiądz mgr Mieczysław Szostak, proboszcz parafii Rymanów. Doprowadzenie do budowy nowego obiektu to ogromny osobisty sukces burmistrza mgr Jana Rajchla, rady Gminy z jej przewodniczącym inż. Marianem Niemczykiem oraz mgr Marka Góry, wieloletniego dyrektora szkół, najpierw we Wróbliku Królewskim, a następnie w Rymanowie, inspektora miejsko – gminnego szkół w latach 80-tych, o czym była już mowa w niniejszym opracowaniu.

Starania dotyczące rozbudowy czy też budowy szkoły sięgają lat 60-tych. Podejmowali je dyrektorzy mgr Józef Sołtysik (budowa Sali gimnastycznej) i mgr Janusz Konieczny (budowa tzw. strzelnicy). W latach 80-tych i 90-tych powstało wiele obiektów szkolnych w okolicznych miejscowościach gminy Rymanów. Na przełomie roku 1990 i 2000 nastął „czas na Rymanów”, jak wspomina mgr Marek Góra, ówczesny radny Rady Miejskiej z terenu miasta Rymanowa. Korzystając ze sporządzonego przez wyżej wymienionego dokumentu wypada zaznaczyć, że 10 października 1999 r. odbyło się pierwsze intencyjne spotkanie mieszkańców miasta z władzami Gminy. Podczas tego spotkania władze Gminy zaproponowały powołanie społecznego komitetu budowy szkoły. Po wielu spotkaniach i zabiegach w dniu 19 kwietnia 2001 roku Komitet taki został powołany a na jego czele stanął wspomniany już mgr Marek Góra, zastępca dyrektora Zespołu Szkół Publicznych ds. gimnazjum. Dokumentację techniczno – kosztorysową wykonał Inwestprojekt z Krosna. Firma ta zapewniła także uzyskanie zezwolenia na rozpoczęcie budowy. W tej sytuacji ważną kwestią dla Społecznego Komitetu było gromadzenie środków finansowych.

3 maja 2001 r. zorganizowano dochodowy festyn, a w czerwcu przygotowano i zaprezentowano przedstawienie ekologiczne pt. „Ziemię mamy tylko jedną”. Uzyskane dochody z tych imprez przeznaczono na częściowe pokrycie kosztów związanych z wykonaniem dokumentacji.

Konto społecznego Komitetu wzbogaciły ponadto dochody z balu sylwestrowego oraz ze sprzedaży kalendarza szkolnego na 2001 r. Podczas Dni Rymanowa Komitet zorganizował loterię fantową. Opierając się na wspomnianym już dokumencie mgr Marka Góry, autor stwierdza, że prace przejściowe zostały zakończone 31 grudnia 2002 r. i wówczas przewodniczący Komitetu złożył kompletną dokumentację na budowę szkoły wraz z zezwoleniem w urzędzie Gminy.

We wszystkich poczynaniach mgr Marek Góra otrzymywał wsparcie Burmistrza Gminy Rymanów mgr Jana Rajchla, dyrektora Szkół Publicznych mgr Teresy Pielech oraz dyrekcji Gminnego Ośrodka Kultury w Rymanowie.

Od tej chwili dalsze losy inwestycji powierzone zostały Urzędowi Gminy jako inwestorowi, do obowiązków którego należało przeprowadzenie procedury przetargowej, ustalenie wykonawcy i rozpoczęcie prac budowlanych. Z zadań tych instytucja ta wywiązała się w sposób prawidłowy. Generalnym wykonawcą zostało Krośnieńskie Przedsiębiorstwo Budowlane, a inspektorem nadzoru inżynier Jan Barczyk, który wcześniej był konsultantem przedstawionych projektów obiektu.

Na uwagę zasługuje fakt, iż dyrektorem KPB jest byłym uczniem rymanowskiego liceum mgr inż. Stanisław Materniak. Mgr Marek Góra nie doczekał otwarcia nowej szkoły. Zmarł w 2004 r. wieku 51 lat.

1 września 2005 r. odbyło się uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 2005/06 z udziałem Burmistrza Gminy Rymanów mgr Jana Rajchla, przewodniczącego Rady Miejskiej inż. Mariana Niemczyka oraz wiceburmistrza mgr Wojciecha Farbańca. Podczas tej uroczystości oficjalnie podziękowano mgr Bogusławowi Michalskiemu za wieloletnie pełnienie funkcji dyrektora oraz powitano mgr Elżbietę Nadziakiewicz, która od 1 września

2005 r. została powołana na stanowisko dyrektora Liceum Ogólnokształcącego. Wcześniej przez wiele lat pełniła funkcję dyrektora Zespołu Szkół Publicznych w Posadzie Górnej.

Podczas uroczystości wykład inauguracyjny na temat rozwoju oświaty na Podkarpaciu w XIX i XX w. oraz tradycji oświatowych miasta Rymanowa wygłosił profesor Roman Pelczar.

Rozpoczęto prace remontowo – budowlane w budynku szkolnym, a jednocześnie trwała budowa nowego obiektu szkoły.

Za bezinteresowną pomoc szkole dyr. Elżbieta Nadziakiewicz skierowała słowa podziękowania do wielu osób i firm, a to do: Senatora RP Janusza Koniecznego za nieodpłatne przekazanie mebli (meblościanka, krzesła, fotele i ława), Bogdana Nowotarskiego i Mariana Skolarczyka z firmy BOG-MAR za stworzenie dogodnych warunków zakupu mebli szkolnych, Józefa Pelczarskiego i pracowników firmy ‘‘FUNDAMENT’’, Stanisława Rajchla i pracowników firmy ‘‘LATER’’, Tadeusza Drozda z firmy : ‘‘DROZD BUD’’ i Piotra Niemczyka za nieodpłatną pomoc przy renowacji pomieszczeń lekcyjnych w zakresie malowania sal oraz przekazania materiałów malarskich.

3 października 2005 r. szkołę odwiedził J. E ks. Bp. Adam Szal.

Wizyta kanoniczna przebiegła w bardzo miłej i przyjaznej atmosferze. 12 września w Rzeszowie spotkali się tegoroczni stypendyści Prezesa Rady Ministrów z województwa podkarpackiego, a w śród nich uczeń rymanowskiego liceum Paweł Turek (kl.III), który w ubiegłym roku szkolnym osiągnął średnią ocen 5,14.

Uczniowie jak zawsze uczestniczyli w uroczystościach z okazji świąt państwowych z tą jednak różnicą, że zaprzestano uroczystych obchodów świąt 1 Maja i 22 lipca, natomiast uroczystości obchodzono dzień 3 Maja i 11 listopada. 5 grudnia 2005r szkołę odwiedził Krzysztof Zanussi, jeden z najwybitniejszych polskich reżyserów filmowych.

Jak zwykle co roku organizowano tzw. : bale studniówkowe dla uczennic i uczniów klas maturalnych. Przeważnie odbywały się one na terenie szkoły w sali gimnastycznej, lecz zdarzyło się także, że jeden z nich w 1988 roku miał miejsce w Sanatorium ‘‘Budowlani’’ w Iwoniczu Zdroju. Studniówki organizowano także w rymanowskim domu kultury. Rozpocynało je zawsze wystąpienie dyrektora liceum i tradycyjny polonez wykonywany przez uczniów. 24 luty 2006 roku Liceum Ogólnokształcące w Rymanowie podpisało porozumienie o współpracy z Uniwersytetem Rzeszowskim. W imieniu Uniwersytetu podpis złożył rektor prof. dr hab. Włodzimierz Bonusiak, w imieniu gminy Burmistrz mgr Jan Rajchel, a w imieniu szkoły dyrektor mgr Elżbieta Nadziakiewicz.

Jak zauważył anonimowy ‘‘szkolny dziennikarz’’ , ‘‘*Uniwersytet Rzeszowski oraz Liceum Ogólnokształcące przyjęły współpracę w celu ustawicznego doskonalenia procesu edukacji i wychowania w LO, wzbogacenia treści i form kształcenia oraz opieki i wychowania w oparciu o najnowsze osiągnięcia i doświadczenia naukowe. Uniwersytet w ramach współpracy z liceum będzie kierował studentów na odbywanie praktyk zawodowych delegował studentów i pracowników naukowych do prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, organizował warsztaty naukowe, kursy, konferencje dla uczniów, nauczycieli, a także promował wśród nauczycieli najnowszą wiedzę w zakresie form i metod kształcenia’’.*

Liceum zobowiązało się m.in. do współorganizowania kursów, konferencji, obozów naukowych i praktyk studenckich. Nauczyciele zatrudnieni w liceum w roku szkolnym 2005/6 prowadzili nieodpłatne zajęcia z uczniami podczas kółek przedmiotowych , także organizując wiele konkursów i olimpiad. Niektórzy z nich współpracowali z redakcją miesięcznika ‘‘Nasz Rymanów’’. Co roku organizowano dzień otwarty dla gimnazjalistów ze szkół z terenu gminy Rymanów i gmin ościennych. Gimnazjaliści mogli w tym dniu przeprowadzać wiele rozmów z nauczycielami i uczniami liceum dotyczących pracy szkoły, osiągnięć i możliwości rozwoju własnych zainteresowań.

Kolejnym stypendystą Prezesa Rady Ministrów w roku szkolnym 2006/2007 został uczeń kl. III Tomasz Michalski (średnia 5,1).

6 października 2006r. odbyły się kolejne wybory do Samorządu Szkolnego. Przewodniczącą została Marta Waclawska, zastępcą Katarzyna Karaś, skarbnikiem Joanna Puchyrka, a członkiem zarządu Monika Tabisz.

W związku z obchodami Roku Języka Polskiego liceum rymanowskie zorganizowało tzw. : gminne dyktando, które odbyło się 20 października i cieszyło się dużym powodzeniem.

7 października przyszli maturzyści LO w Rymanowie wzięli udział w pielgrzymce maturzystów archidiecezji przemyskiej do Częstochowy.

Pod koniec października szkoła była organizatorem powiatowej Licealiady w piłce ręcznej dziewcząt i chłopców. Dwie drużyny w silnie obsadzonym turnieju zajęły drugie miejsce. Część młodzieży w dniu 8 listopada 2006 roku wzięło udział w obejrzeniu spektaklu anglojęzycznego pt. „Mój boski rozwód” w ramach XXIX Krośnieńskich Spotkań Teatralnych.

Jako druga po dr W. Krukarze tytuł naukowy doktora otrzymała Beata Suwała-Szczechowska w dniu 1 października 2007 roku. W uroczystości promocji w Uniwersytecie Rzeszowskim uczestniczyli nauczyciele i uczniowie liceum.

Przewodniczącą Samorządu Szkolnego w roku szkolnym 2007/2008 wybrano Katarzynę Kędrę. Do zarządu wybrano: Agatę Łożańską, Marcina Staniszewskiego, Katarzynę Karaś, Katarzynę Krukar i Edytę Golowską.

1 października 2007 roku uczniowie z liceum zwiedzili pomieszczenia Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie oraz spotkali się z wiceprezesem Zbigniewem Różańskim.

Stypendium Prezesa Rady Ministrów otrzymała Katarzyna Kędra i wzięła udział w spotkaniu z Wojewodą Podkarpackim i Kuratorem Oświaty.

Odpowiadając na dwukrotnie złożony wniosek przez Liceum Ogólnokształcące do Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w celu pozyskania asystenta językowego z kraju UE przybyła skierowana do rymanowskiej szkoły p. Rita Cappelli – asystent językowy z Włoch. Ponadto znała doskonale język angielski, niemiecki i francuski.

Staż w Rymanowie rozpoczęła 18 września 2007r i trwał do 30.06.2008 W tym czasie wspomagała nauczycieli oraz samodzielnie prowadziła zajęcia z języka angielskiego, niemieckiego i francuskiego. Uczniowie zainteresowani mogli uczyć się języka włoskiego.

Przewodniczącym Rady Rodziców (Komitet Rodzicielski) w okresie tym był Lesław Penar.

12 kwietnia każdego roku obchodzony był dzień kosmonautyki na pamiątkę lotu Jurija Gagarina.

11.04.2008 roku LO Rymanów zorganizowało sesję popularno- naukową pt. „Bliżej nieba”. W sesji uczestniczyli komandor porucznik dyplomowany pilot Zenon Chojnacki-wykładowca Akademii Obrony Narodowej oraz prof. dr hab. Kazimierz Ożóg z Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Według stanu na dzień 1 września 2008 roku w Liceum uczyli:

mgr Elżbieta Nadziakiewicz (dyrektor, nauczyciel geografii), mgr Izabela Czyż – Cetnarska (WF, PO), mgr Marta Dracz (biblioteka), mgr Dominika Góra- Rygiel (j.polski), mgr Ewelina Górowska (j. polski), mgr Arkadiusz Habrat (chór szkolny), mgr Anna Kenar-Szul (j. angielski), mgr Jadwiga Krygowska (j. francuski), mgr Dariusz Królicki (WF), dr Wojciech Krukar (geografia), mgr Hieronim Lalek (fizyka), mgr Bogusław Michalski (j. niemiecki), mgr Wojciech Mrozek (j. angielski), mgr Magdalena Piotrowska (j. niemiecki), mgr Łukasz Piotrowski (informatyka), mgr Elżbieta Poremska (wychowanie do życia w rodzinie), ks.mgr Maciej Skrzypski (religia), mgr Joanna Sobieraj (chemia), mgr Jolanta Konieczny (matematyka), mgr Danuta Supeł (biologia), dr Beata Suwała- Szczechowska (historia), mgr Małgorzata Waclawska (j. polski), mgr Alicja Żrebiec (matematyka).

Szczególnie uroczysty charakter nadano otwarciu i przekazaniu do użytku nowego obiektu szkolnego dla Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego w Rymanowie, które odbyło się 6 września 2008 roku.

Reasumując wypada wrócić wspomnieniami do 1945 roku, kiedy to obywatele miasta nad Taborem przystąpili do odbudowy Rymanowa jednocześnie tworząc nową placówkę oświatową: Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące. Była to odważna i potrzebna decyzja. Utworzone szkoły wraz ze szkołą podstawową męską i żeńską stały się kontynuatorkami swych poprzedniczek poczynając od Szkoły Parafialnej z XV wieku, Szkoły Trywialnej z 1817r szkoły Rzeźbiarskiej z 1873r i Szkoły Czteroklasowej a 1888r.

Liceum ogólnokształcące stało się ważną wizytówką miasta. Kontynuacja chlubnych tradycji jest widoczna. Szkołę ukończyło kilka tysięcy młodzieży. Więcej niż połowa absolwentów rymanowskiej szkoły legitymuje się wykształceniem wyższym.

Niemal na całym świecie odnoszą sukcesy, a pomaga im w tym wiedza zdobyta w murach liceum. Wprawdzie nie pracują już w Rymanowie najlepsi mistrzowie garbarscy, stolarscy, szewscy, krawieccy i masarscy to jednak pamięć o nich będzie zawsze żywa.

O historii tego miasteczka i jego mieszkańcach winni uczyć się także obecni i przyszli uczniowie rymanowskich szkół. Warto znać historię swojej Ojczyzny i małych ojczyzn.

Niechaj to opracowanie będzie hołdem dla tych osób, które mimo ogromnych trudności doprowadziły do utworzenia w Rymanowie szkoły średniej. Byli „*to ludzie dumni, zdolni i pracowici*” jak przed laty o mieszkańcach tej ziemi napisała Anna z Działyńskich – Potocka.

Bibliografia

1. Protokoły z posiedzeń Rady Pedagogicznej w latach :1948-52, 1955-57, 1961-63, 1963-64, 1964-67, 1968-73, 1973-75, 1975-77, 1977-79, 1980-81, 1983-86, 1986-88, 1988-1991, 1992-95, 1995-97, 1997-98, 1998-2000, 2002-2005
2. F. Kiryk, Rymanów. Dzieje miasta i źródło str. 288 do str. 350
3. Księga Zarządzeń 1952-57
4. Ewidencja młodzieży 1945/46/47/48/49
5. Księga ewidencji uczniów 1964-1984
6. Protokoły z egzaminów dojrzałości 1945-2008
7. Wykaz nauczycieli z lat 1945-1950 (prywatne zbiory autora)
8. Wykaz nauczycieli do 1991r (prywatne zbiory autora)
9. Wykaz nauczycieli do 1984r (w księdze ewidencji uczniów)
10. Notatki Józefa Sołtysika i Janusza Koniecznego
11. Materiały z Internetu z lat 2005-2008
12. Dokumenty dotyczące budowy szkoły sporządzone przez Marka Górę
13. Wykaz absolwentów (prywatne zbiory autora)

Spis treści

<i>Wstęp</i>	2
<i>Powstanie szkoły i pierwsze lata jej istnienia</i>	3
<i>1945 – 1952</i>	3
<i>Liceum w latach 1952 – 1991</i>	8
<i>Liceum w latach 1991-2008</i>	19
<i>Bibliografia</i>	26